

Wisseling van decor

TEKST PATRICIA JACOB BEELD MARIE CÉCILE THUIS

Verlaat je de Randstad om te wonen en werken in de provincie, dan denken sommige collega's dat je met pensioen gaat. Hoe het er daar écht aan toegaat, onthullen drie ex-medewerkers van NautaDutilh, De Brauw en Houthoff. 'Sinds ik in Leeuwarden werk, heb ik een gezinsleven.'

Mark Jonker Roelants in de jachthaven van Heeg, bij zijn boot de Dicke Jan.
"Sinds ik in Friesland woon, ben ik nog vaker op het water te vinden. Geweldig is dat."

Mark Jonker Roelants (40), notaris bij AGW Notarissen in Leeuwarden

'Friezen gaan niet snel naar een notaris. Ze vertrouwen op de eerlijkheid van hun medemens'

"DIT KAN GEEN toeval zijn, dacht ik toen ik begin 2006 werd gepolst door een headhunter. AGW Notarissen zocht een vastgoednotaris voor de vestiging in Leeuwarden. Of ik geïnteresseerd was? Jazeker!

Mijn ouders hebben een huisje in Heeg, nabij Sneek. Al sinds mijn zevende kom ik hier. Ontelbare keren ging mijn gezin mee. Later sliepen we in Heeg op onze eigen boot, de Dicke Jan. Ik houd van de ruimte in Friesland, de zeilmogelijkheden, de levensstijl. Dat jachtige van de Randstad staat mijlenver van Friezen af. Friezen nemen de tijd voor elkaar. Zelfs volslagen onbekenden worden begroet, winkeliers maken een praatje. Geregeld, als we op zondagavond terug naar Wassenaar reden, fantaseerden we over een leven in Friesland."

Groeiende onrust

"De behoefte het over een andere boeg te gooien, kwam ook omdat werk en privé al geruime tijd niet in balans waren. Als kandidaat-notaris op de commerciële vastgoedpraktijk van NautaDutilh werkte ik voor grote Nederlandse bedrijven en internationale spelers. Deze cliënten begeleidde ik bijvoorbeeld bij de aan- en verkopen van bedrijfsmatig onroerend goed. Door de week kwam ik rond half negen thuis. Mijn drie kinderen lagen dan al op bed. Ik gaf ze een nachtzoen, at wat met mijn vrouw en ging slapen. In het weekend werkte ik ook vaak. Veel vrienden van mij werken op middelgrote kantoren. Hun cliënten zijn minder veeleisend en hun praktijk is nationaal; ze hoeven niet tot acht uur 's avonds te wachten op een fax uit Amerika. Ook zijn hun targets lager dan bij grote kantoren als Nauta. Ik besepte dat zij er wél konden zijn voor hun gezin.

Mijn onrust groeide tijdens het partnertraject waarin ik sinds 2005 zat. Of ik partner zou kunnen worden was lang niet zeker. Of je wel of niet partner wordt, hangt vaak niet altijd zozeer af van jouw persoonlijke kwaliteiten, maar ook van andere factoren, zoals de richting waar kantoor heen wil. Ik begon in te zien dat mijn toekomst bij een klein kantoor lag. Hier zou ik behalve jurist ook echt ondernemer kunnen zijn. Ook zou ik mijn eigen beleid kunnen maken en toepassen én meer tijd overhouden voor mijn gezin en hobby; zeilen. Net toen ik wilde zoeken naar een kleiner kantoor met belangstelling voor mijn vastgoedexpertise, was daar AGW: het grootste notariskantoor van Friesland, maar met 'slechts' vijf notarissen veel

kleiner dan Nauta. Sinds 1 oktober 2006 werk ik hier. Mijn vrouw, voorheen bestuurssecretaris van de pensioenfondsen van Achmea, is werkzoekende."

Veel te winnen

"Dat ik naar een kleiner kantoor zou gaan, hadden mijn vrienden wel verwacht, maar niet dat we 'helemaal' naar Friesland zouden vertrekken. Vanuit Wassenaar ben je in anderhalf uur in mijn woonplaats Joure, dichtbij Leeuwarden. In hun beleving is het echter veel verder. Komen ze langs, dan vragen ze altijd of ze kunnen blijven slapen. Ik zie ze nu minder dan vroeger.

Op kantoor zei de één dat hij ook ooit zoiets wilde doen, de ander was verbaasd. Amsterdamse juristen denken vaak dat er buiten de Zuidas niets gebeurt. En dat terwijl er buiten de Randstad juist veel is te winnen. Ik leid de twintig medewerkers van onze vastgoedsectie. We hebben meer particuliere cliënten dan bedrijven. Ik moet nog meer regionale ondernemingen ervan overtuigen dat ze voor hulp bij vastgoedtransacties niet naar het Westen hoeven, maar dat wij dat in huis hebben. Hoe meer ondernemingen we als cliënt krijgen, hoe meer we ons kunnen specialiseren in het commercieel vastgoed. Dat maakt de praktijk voor mij nóg interessanter: het passeren van koopakten voor particulieren is vrij standaard. Geregeld ga ik de hort op. Ik geef lezingen, bezoek congressen. Acquireren is uitdagend: Friezen gaan niet snel naar een notaris. Ze vertrouwen op de eerlijkheid van hun medemens. Ik moet ze er echt van overtuigen dat het vastleggen van afspraken geen overbodige luxe is.

De sfeer op kantoor is ontspannen. Roept een Fries 'spoed', dan bedoelt hij 'volgende week', niet 'vandaag', zoals mijn Nauta-clieënten. De scheiding tussen werk en privé is hier strikt. Stipt om vijf uur vertrekt iedereen. Zelfs als het druk is. Samen een nacht doorhalen op kantoor is er niet bij. Indien nodig werkt men thuis verder. Borrelen na werktijd is ook minder vanzelfsprekend dan bij Nauta. Sinds kort organiseer ik maandelijks een kantoorborrel.

Sinds ik hier werk, heb ik een gezinsleven. Om zes uur eten we met z'n vijven. We genieten ook van de ruimte die we hebben. Hadden we in Wassenaar een tuin van 210 vierkante meter, nu hebben we er eentje van 3000 vierkante meter. Onze kinderen krijgen in Joure bovendien een reëler beeld van de samenleving: SUV's en Porsche's rijden hier niet."

‘De verwachtingen van mijn huidige cliënten zijn doorgaans minder hooggespannen’

OP HET TERRAS van Caldo e Freddo, een restaurantje in Doesburg, sloeg de vonk over. Mijn man en ik keken naar de prachtige huizen en De Waag, het oudste restaurant van Nederland; het was alsof we in een openluchtmuseum zaten. Doesburg voelde gewoon goed. We zagen ons hier wel wonen. De omgeving is ook prachtig: het IJsseldal met zijn uitgestrekte uiterwaarden en de Veluwe zijn nabij. Evenals bruisende steden als Arnhem en Zutphen. Sinds juni 2006 wonen we hier, in een dijkhuis dichtbij het centrum.”

Roer om

“Enkele maanden voor onze kennismaking met Doesburg hadden mijn man en ik zitten filosoferen over de toekomst. We bleken allebei te verlangen naar meer ruimte en groen om ons heen. In Amsterdam woonden we vierhoog in een appartement. Gingen we de stad uit en liepen we door de natuur, dan waren we zó gelukkig. Wat doen we nog in Amsterdam, vroegen we ons af. Zeker omdat we sinds de geboorte van ons dochtertje nauwelijks meer toekwamen aan de dingen waarvoor we in Amsterdam zaten: uit eten gaan, musea bezoeken.

Op de kaart van Nederland markeerden we vervolgens de plaatsen die ons wat leken: plekken vol natuurschoon, niet te ver van de Randstad én dichtbij goede advocatenkantoren. Vanaf 2000 werkte ik met veel plezier op de IE-sectie van De Brauw, zowel in Den Haag als, voor mijn vertrek, in Amsterdam. Ik wilde per se IE-advocaat blijven. Mijn man coacht advocaten. Zijn werk is minder plaatsgebonden. Waar zijn cliënten ook zitten, hij reist zo naar ze toe. We markeerden vooral dorpen op de Utrechtse Heuvelrug en in Gelderland. Het Gooi bijvoorbeeld, sprak ons minder aan. Verhuizen naar deze streek voelde als een compromis. Alsof we niet écht het roer durfden om te gooien. Om een goede indruk te krijgen van de plekken die ons wat leken, trokken we er in de weekenden op uit. We sliepen in bed and breakfasts en snoeven de couleur locale op. Onze zoektocht eindigde in Doesburg. Een kennis introduceerde mij bij Nysingh in Zutphen. Nadat het rond was, gingen we op huizenjacht.”

Normaler leven

“Ik begon bij Nysingh in Zutphen maar zit, sinds de sluiting van deze vestiging, in Arnhem. Ik leid hier de IE- en ICT-sectie, één andere IE-advocaat

en drie ICT-advocaten staan mij bij. Twee compagnons besteden een deel van hun tijd aan IE-zaken. Toen ik bij De Brauw vertelde dat ik naar Nysingh ging reageerde iedereen positief. Nysingh heeft nu eenmaal een goede naam. Iemand vroeg zich wel af of ik wel IE-specialist kon blijven. Zou ik niet ook soms een echtscheiding moeten doen? Niet dus. Ik ben nu niet opeens een generalist. Natuurlijk zijn er wel verschillen. De Brauw voert al decennialang een IE-praktijk en heeft voor elk IE-vraagstukje een specialist. Bij Nysingh is dat nog niet zo. Bij De Brauw stroomt het werk automatisch binnen. Hier moet ik er wat voor doen om een nog vollere dossierkast te hebben. De bedrijven die ik nu adviseer, zijn veelal kleiner dan bij De Brauw. Bij grote ondernemingen zit je als advocaat meestal met bedrijfsjuristen aan tafel, bij kleinere met de directeur. Directeuren zijn meestal niet juridisch geschoold. Op de een of de andere manier zijn hun verwachtingen daardoor minder hooggespannen: niet alles hoeft binnen vijf minuten af te zijn. Dat is prettig. Bovendien is het leuk om door die contacten bedrijven over de volle breedte te leren kennen. Immers: directeuren hebben zicht op het totale bedrijfsproces.

Je kunt hier als advocaat een normaler leven hebben dan bij een kantoor als De Brauw. Zo is vier dagen werken hier geen enkel punt, zelfs niet voor compagnons. Bij De Brauw vindt men daarentegen dat de advocatuur topsport is en dat je dus eigenlijk fulltime zou moeten werken. Dat dit onzin is, heb ik ervaren: ook in vier dagen kan ik goed werk leveren. Belangrijk is vooral dat je efficiënt en flexibel bent.

In onze vrije tijd trekken we geregeld de natuur in. Binnen tien minuten kunnen we op de Veluwe zijn. In de Randstad duurt het veel langer voordat je bent omringd door natuurschoon, alleen al omdat er bijna altijd files zijn. Wat ik hier soms mis, zijn mijn vrienden uit de Randstad en een uitgebreid culinair aanbod. Maar voor de rest mis ik niets. De gemoedelijkheid is ook zo leuk. Toen onze tweede werd geboren, kwam de hele buurt spontaan langs met een enorme krentenwegge. In Amsterdam ontdekte ik pas na zeven jaar wie onze burens waren. Soms zeggen vrienden dat ons leven hen ook wel wat lijkt. Vaak denken ze echter dat ze niet kunnen verhuizen door hun werk. Buiten de Randstad kun je echter ook uitstekend aan de slag, mits je flexibel bent. Durf je leven te sturen, dat voelt beter dan wachten tot er iets op je pad komt.”

Hemke de Weijis vlakbij de Posbank, de hoogste heuvel van de Veluwe. “Ik vind dit een mooie plek omdat de natuur er betoverend mooi is en het er vaak heel rustig is.”

Mike Wolf op het Badstrand in Vlissingen.
"Zodra ik hier ben, weet ik weer precies
waarom ik het zo fantastisch vind om
in Zeeland te wonen en werken."

Mike Wolf (36), partner bij Adriaanse & Van der Weel in Middelburg

'Zeeuwen kennen de advocaat vooral als puinruimer, niet zozeer als adviseur'

"ALS EEN DOSSIER te veel in mijn hoofd blijft zitten, hoef ik maar naar het strand te gaan om het eruit te laten waaien. De branding, de voorttuffende zeeschepen, het geroep van de meeuwen: zo wordt het rustig in mijn hoofd. Dan kan ik weer relativëren. Met een ontspannen gevoel ga ik dan terug naar ons huis, honderd meter van het Vlissingse strand. Ooit was dit vrijstaande huis van mijn ouders. Ze kochten het na mijn eindexamen. Zowel tijdens als na mijn studie kwam ik er geregeld om uit te blazen, eerst alleen, later met mijn vrouw. Toen mijn ouders het wilden verkopen, haptten wij toe. We zagen een comfortabel leven voor ons, liefst met kinderen erbij. Al die ruimte... een heel verschil met ons Amstelveense appartement. Voor dat we in 2001 de koopakte tekenden, wilden we allebei nog één ding regelen: een goede baan in de buurt."

Hectiek

"Mijn vrouw stopte als griffier bij de Tweede Kamer en begon bij Adriaanse & Van der Weel in Middelburg. Ik wisselde de Amsterdamse ondernemingsrechtpraktijk van Houthoff in voor de Rotterdamse. Ik kon me niet voorstellen dat ik als M&A-advocaat serieus aan de slag kon in Zeeland. Bovendien: zo ver ligt Rotterdam toch niet van Vlissingen? Nam ik de trein, dan zou ik nog kunnen werken ook. Mijn dagelijkse reistijd was minimaal vier uur, maar omdat er geregeld treinen uitvielen, liep het vaak uit. Werken in de eerste klas coupé lukte zelden: meestal kon ik pas halverwege zitten. Wilde ik rond achten thuis zijn, dan moest ik om zes uur weg. Zit je midden in een deal, dan lukt dat natuurlijk meestal niet. Tien maanden later was ik klaar met dat gereis én die hectiek. In de Randstad miste ik het geluid van stilte van de Zeeuwse stranden. Ik besloot te gaan praten bij het kantoor van mijn vrouw. Ze hadden laten weten dat mijn expertise welkom was. De praktijk van Adriaanse & Van der Weel is onderverdeeld in de cliëntgroepen particulieren, overheden, verzekeraars en bedrijven. Het kantoor had behoefte aan een ondernemingsrechtsspecialist die de dienstverlening aan bedrijven zou kunnen uitbreiden. Binnen afzienbare tijd zou ik partner kunnen worden. De kans om de toekomst te kunnen beïnvloeden, trok me."

Uitdaging

"Eind 2001 verliet ik Houthoff. Iedereen begreep dat ik dichterbij wilde werken. Sommigen leken ook zo'n overstap naar de provincie te overwegen, maar het was net alsof ze dachten, net als ik ooit, dat daar niets gebeurt, dat je in feite met pensioen gaat. Wat een misverstand. Inmiddels zit ik in de maatschap. Het aantal advocaten in de Middelburgse bedrijvenpraktijk is in vijf jaar van twee naar twaalf gestegen. We vormen een sterk team. Extra leuk is dat ik het team groten-deels zelf heb samengesteld. Verdere uitbreiding realiseren is niet eenvoudig: er zijn hier minder bedrijven dan in de Randstad. Bovendien zijn Zeeuwen wat terughoudend. De advocaat als puinruimer kennen ze, maar de advocaat als adviseur is minder bekend. Bij een deal schakelen ze eerder notarissen of accountants in dan advocaten. Aan mij de uitdaging om ze te overtuigen van onze meerwaarde, bijvoorbeeld door het geven van workshops. Onze clientèle bestaat voor een groot deel uit MKB-ondernemingen. Maar de grote bedrijven die in Zeeland zitten, bedienen wij ook. De deals die ik nu doe, zijn kleinschaliger dan vroeger. Ik doe er ook minder; 50 procent van mijn tijd procedeer ik. Voorheen deed ik dat nauwelijks. Ik heb hier pas ontdekt hoeveel plezier ik er in heb om een rechter te overtuigen met een sluitend betoog. Mijn huidige praktijk bevalt dan ook goed. Waar ik wel aan moest wennen was dat hier op kantoor geen notarissen en fiscalisten zitten. Nu weet ik waar ik die kennis moet halen. Zeeuwen zijn opvallend ontspannen. Wel zijn Randstedelingen misschien wat directer en toegankelijker. Maar heb je eenmaal contact met een Zeeuw, dan gaat dat dieper. Ze nemen de tijd om zich in anderen te verdiepen. Ik ben blij dat ik hier woon en werk. Het enige wat in Zeeland ontbreekt, is de mogelijkheid naar een opera te gaan. Een zegen is dat ik rond zessen thuis ben. Zeker nu we twee kinderen hebben. Nu heb ik zelfs vaak de tijd om zelf te koken, heerlijk! Ik kan er echt zijn voor mijn gezin. Bij Houthoff was dat toch anders geweest. Daar had ik me laten meeslepen door cliënten, door targets. Zit hier een advocaat flink boven zijn target, dan vragen we hoe het privé gaat. Desnoods remmen we hem af. We bewaken de balans tussen werk en privé met ons leven." ■